

September (openings)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

Na de hitte van afgelopen dagen is donderend en bliksemend het nieuwe culturele seizoen begonnen. De *Manuscripta* is traditioneel de opening van het boekenseizoen en zal op zaterdag 3 september voor een jaar terugkeren naar Amsterdam.

Daar vindt van 2 t/m 25 september de **Boekenparade** plaats, het grootste boekenevenement van 2016 - *Jaar van het Boek*. Het is bedoeld voor iedereen, jong en oud, boekenwurm of laaggeletterd, en wil op prikkelende wijze het fenomeen boek belichten in al zijn verrassende vormen, met een uitgebreid cross-over programma van evenementen, performances, podiumkunsten, muziek, workshops en een expositie. Elk weekend heeft een thema, o.a. High Tea & Books met Paulien Cornelisse en Kim van Kooten, Real Men Read, een platenmarkt, thrillers, een Young Adult weekend en boekverfilmingen in EYE.

Tijdens de Boekenparade wordt op zaterdag 10 september de jaarlijkse **Opzij literatuurprijs** uitgereikt. Er is een mooie shortlist dit jaar met titels die de moeite waard zijn: *Lieveling* van Kim van Kooten, *De halfbroer* van Nicolien Mizee, *Jij zegt het* van Connie Palmén, *Malva* van Hager Peeters, *Muidhond* van Inge Schilperoord en *Dertig dagen* van Annelies Verbeke. Meer info: <http://www.2016jaarvanhetboek.nl/boekenparade/> en <http://www.manuscripta.nl>
en: <http://www.opzij.nl/nl/artikel/46179/dit-is-de-shortlist-van-de-opzij-literatuurprijs-2016.html>

 Ook de **Nacht van de Poëzie** keert in september terug, in TivoliVredenburg. Het is het grootste poëziefest van het jaar, met voordrachten van 21 gevestigde én nieuwe dichters. Tussendoor zijn er muzikale en theatrale entre-actes en buiten de zaal zijn de traditionele boekenmarkt en een presentatie van kleine uitgevers, en literaire tijdschriften en organisaties. Optredende dichters dit jaar zijn o.a. *Charlotte van den Broeck*, *Anna Enquist*, *Eva Gerlach*, *Tjitske Jansen*, *Joke van Leeuwen*, *Marlene van Niekerk*, *Roos Rebergen*, *Marieke Rijneveld*, *Astrid Roemer* en *Anne Vegter*. Meer info: <http://www.nachtvandepoezie.nl> en <http://www.hetliteratuurhuis.nl/agenda/783/>

Afgelopen maand vond ik in de krant het bericht *Laatste 'gezworen maagd' Montenegro overleden* over de laatste Montenegrijnse die volgens een eeuwenoud gebruik door het leven ging als mannelijk familiehoofd. De zogenoemde **Virdzina's** beloofden als man te leven en nooit te trouwen. Ze moesten zich kleden als man, altijd maagd blijven en seks afzweren, waardoor ze toegang kregen tot de traditionele mannenwereld. Ze waren welkom in het koffiehuis, mochten roken en een vuurwapen dragen, maar moesten ook zwaar mannenwerk doen. Deze Balkan-traditie verzekerde een familie ervan dat de familienaam nog een extra generatie kon voortleven. En anders was er niemand die kon erven of een stem had in de samenleving. In Albanië leven nog een honderdtal van zulke vrouwen. De Amerikaanse fotografe Jille Peters heeft mooie portretten van hen gemaakt en de Italiaanse regisseuse Laura Bispuri een speelfilm, *Sworn Virgin*, gebaseerd op het boek van Albanese schrijfster Elvira Dones. Daarin beroept Hana Doda zich op de oude wet de Kanun, waarbij ze in ruil voor haar vrijheid zweert altijd maagd te blijven. Zo kan ze ontsnappen aan haar rol van vrouw en huishoudster. Na 10 jaar besluit ze haar leven te veranderen en reist ze per trein naar Milaan waar haar zuster met haar familie woont.

Meer

info: <http://plazilla.com/page/4295134531/fotograaf-jill-peters-maakte-en-unieke-fotoserie-over-het-leven-albanese-vrouwen-die-een-rol-van-man-ervullen-in-hun-dagelijkse-leven> en <http://powervrouwen.blog.nl/aanraders/2015/10/15/gezworen-maagd-om-als-vrouw-nog-een-leven-te-hebben-in-albanie>

Onlangs uitgebrachte titels

 Het ware verhaal van haar en mij van Delphine de Vigan gaat over de schrijfster Delphine die een autobiografische roman heeft geschreven. De roman is uitgegroeid tot een internationale bestseller, maar daarna krijgt ze geen woord meer op papier. Haar beide kinderen zijn inmiddels het huis uit en ze ontmoet op een feestje een zekere L., met wie ze

bevriend raakt. L. werkt als ghostwriter voor beroemdheden en wil Delphine maar al te graag helpen haar writer's block te overwinnen. Er ontrolt zich een thrillerscenario. L. is geobsedeerd door Delphine, maar ze weeft haar manipulatieve web zo slim dat Delphine al snel volledig gevangenzit in deze destructieve vriendschap. Of is het toch L. die de gevangene is?

- **Runa** is de debuutroman van de Duitse schrijfster Vera Buck en heeft eveneens een thriller-achtergrond, een bijzondere weliswaar, en literair heel goed beoordeeld. Plaats van handeling is een Parijs' psychiatrisch ziekenhuis in 1884, hét Europese centrum voor onderzoek naar hysterie en dissociatieve aandoeningen. Een binnengebracht jong meisje blijkt echter niet op de behandeling te reageren, dus wat nu? Uit een recensie: "Hoewel *Runa* een fictief verhaal is, hebben een aantal medische experimenten uit het verhaal daadwerkelijk plaatsgevonden en veel van de personages hebben werkelijk geleefd. Het is schokkend om te lezen hoe er met psychisch zieke mensen werd omgegaan en hoe de aandoening "hysterie" bij vrouwen werd behandeld. De artsen zelf waren overigens van mening dat ze hun beroep uiterst kundig uitvoerden."

- **Schuim der aarde** is de debuutroman van Roxane van Iperen, die zich afspeelt in een sloppenwijk in Rio de Janeiro. In de aanloop van de Olympische Spelen reisde de schrijfster als gastcorrespondent door Brazilië en schreef ze achtergrondreportages voor 'De Correspondent'. Het verhaal gaat over verweesde kinderen voor wie elke dag een beproeving is, over twee prostituees die dromen van een betere toekomst en over een agente met een mooi huis, een schijnbaar gelukkig leven én een groot gemis. Het zijn met elkaar verweven verhalen over mensen die maar één doel hebben: overleven.

- De Britse journaliste Sue Lloyd-Roberts is vorig jaar overleden. Zij bundelde 30 jaar internationale verslaggeving in het boek **De (wereldwijde) oorlog tegen vrouwen. En de moed om terug te vechten**. Het is haar nalatenschap, waarin ze beschrijft welk geweld er dagelijks wereldwijd gepleegd wordt tegen vrouwen. Tijdens haar vaak moedige undercover werk ontstond gaandeweg het besef dat veel van het onrecht dat ze zag te maken had met vrouwen: van de besnijdenis van jonge meisjes in Gambia tot de grootmoeders van de Argentijnse Plaza de Mayo, van 's werelds grootste openluchtgevangenis voor vrouwen (Saoedi-Arabië) tot de vrouwenhandel in Oost-Europa, van het ergste land om een vrouw te zijn (India) tot het huiselijk geweld in 'ontwikkelde' landen, van verkrachting als oorlogswapen in Bosnië, Birma en Afrika tot de salarisongelijkheid in de Westerse wereld.

Mooi artikel over

haar: <http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/article/detail/4166172/2015/10/19/De-journaliste-was-voor-de-duvel-nog-niet-bang.dhtml>

- **Grootser dan ik** van Suzanne Brink gaat over een kunstacademie-studente, die eenmaal van huis weg zich losmaakt van het strenggelovige milieu waarin ze is opgegroeid. Ze verliest zichzelf in haar nieuwe vrijheid en in een obsessieve liefde. Tot er iets gebeurt wat haar in één klap terugbrengt in de realiteit. Uit een recensie: "Zelden heb ik zo'n fatale liefde mooier en meer van binnenuit beschreven zien worden als in *Grootser dan ik*. Je voelt mee met hoofdpersonage Sara, wanneer ze vrolijk en optimistisch steeds meer verzuipt in het moeras van leugens en laffigheidjes van aartseikel Milan. En eigenlijk is het ook niemands schuld. Dat kan allemaal omdat dat studentenleven met een prachtig milde ironie beschreven is."

- Neerlandica/filosofe Lotte Jensen en filosofe Stine Jensen zijn een uur na elkaar geboren. Samen schreven ze **Zussenboek** waarin ze vertellen over hun bijzondere zussenrelatie, hun symbiose, hun identiteit en hun ontwikkeling met en zonder elkaar. 'Op een of andere manier ben je nooit alleen op de wereld.' Ze kijken ook verder dan het persoonlijke. Zo zetten ze het begrip rivaliteit in een psychologisch kader; ze plaatsen het zusterschap in een historisch en filosofisch perspectief; ze analyseren de beeldvorming van zussen aan de hand van films en literatuur; ze kijken naar tweelingen in de kunst en naar zingende en sportende zussen.

- In **Het verraad van Julia** vertelt Brenda Meuleman hoe een slavin in de Romeinse tijd zich ontworstelt aan haar lot. De intelligente Griekse slavin Aigle is de lerares van Julia, dochter van keizer Augustus. Tussen Aigle en Julia groeit een vriendschap, al is deze niet gelijkwaardig. Langzaam maar zeker ontstaan barsten in hun verstandhouding. Dan gebeurt het ondenkbare: Julia wordt door haar vader verbannen naar een eiland. Aigle wordt verteerd door schuldgevoel. Had zij dit kunnen voorkomen? Ze besluit te vechten voor datgene waarin ze gelooft.

- **Het nest** van de Amerikaanse schrijfster Cynthia Sweeney is een roman over een eigenzinnig New Yorks gezin. Tussen de vier broers en zussen barst na jaren van onderhuidse spanningen de bom als een van de broers terugkomt uit de afkickkliniek. Hij heeft eerder, dronken achter het stuur, een ernstig ongeluk veroorzaakt. De kosten hiervoor hebben een flinke aanslag gedaan op de erfenis, waarop ze allemaal hadden gerekend. Een New York Times bestseller.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten

- Op vrijdagavond 23 september organiseert Salon Saffier op een nieuwe locatie (Mirlitontheater-Utrecht) een avond over de Franse schrijfster **George Sand**. Zowel door haar spraakmakende boeken, turbulente amoureuze leven en politieke stellingnames was zij beroemd en berucht in het 19e-eeuwse Frankrijk en ver daarbuiten. Suzan van Dijk, George Sand-kenner, gaat onder andere in op haar betekenis en haar invloed. Na de pauze speelt actrice Heike Wisse een theatrale reading van een monoloog die gebaseerd is op de briefwisseling tussen George Sand en Gustave Flaubert.

Op 24 september wordt in hetzelfde theater een film over het leven van George Sand vertoond, *George qui?*, uit 1937.

Meer info: <http://www.salonsaffier.nl/Programma+informatie.php?id=240&nav=2>

en <http://www.salonsaffier.nl/Programma+informatie.php?id=248&nav=2>

- Op 1 september gaat literatuurcritica Margot Dijkgraaf in Spui 25 (Amsterdam) in gesprek met **Delphine de Vigan** over thema's in haar werk en haar net uitgekomen roman *Het ware verhaal van haar en mij* (zie boven). De Franse schrijfster is veelbekroond, o.a. voor *Niets weerstaat de nacht*, haar prachtige roman waarin zij een soort eerbetoon aan haar moeder heeft willen schrijven (zie recensie op onze

website: <http://vrouwenbibliotheek.nl/2015/09/25/niets-weerstaat-de-nacht-door-delphine-de-vigan/>). Andere romans hebben eveneens een sterk autobiografisch karakter en gaan o.a. over het gevecht met haar anorexia. Bekend werd ze met de verfilming van *No et moi*, over de vriendschap van een hoogbegaafd 13-jarig meisje met een dakloze.

Meer info: <http://www.spui25.nl/programma/content/evenementen/2016/09/delphine-de-vigan.html>

- Op vrijdagavond 30 september organiseren tijdschrift Lover en Doetank Peer een workshop over '**Hoe ben ik een feminist?**' Ze doen dit o.a. omdat er opnieuw een groeiende interesse is in feminisme. Ze richten zich die avond m.n. op mensen die nog weinig met feminisme te maken hebben gehad en willen er een vrolijke en diepgaande avond van maken waarin onderzocht wordt hoe feminisme onze rol in de maatschappij op een positieve manier kan beïnvloeden. Komende week zullen wij met de organisatie bespreken of en zo ja welke rol de vrouwenbibliotheek zou kunnen spelen in dit kader. Zodra daar meer duidelijkheid over is, zullen we dat op de website publiceren.

Meer info: http://www.tijdschriftlover.nl/meer/_en_verder/agenda/offset/2016-09-30 of

<http://doetankpeer.nl/hoebenikeenfeminist/>

- In het najaar begint Karin Haanappel bij de Vrije Academie in Tilburg en Den Bosch met een collegereeks **Herstory of Art** , een basis cursus over vrouwelijke kunstenaars. Ook begint ze in Utrecht, Amersfoort en Breda met een collegereeks **Tien vrouwen uit de Kunstgeschiedenis**. Daarnaast geeft ze regelmatig lezingen over Camille Claudel. <http://www.herstoryofart.nl/web/index.php/kunstgeschiedenis-cursussen-en-studiedagen/agenda-haanappel-art-a-instituut-voor-vrouwelijke-kunstgeschiedenis>

 - De Vrije Academie organiseert eveneens, in Amsterdam en Deventer, een collegereeks **Vrouwelijke Filosofen**, een kennismaking met belangrijke vrouwelijke denkers in de geschiedenis. Docent-filosofe Frédérique Petit gaat in tien hoorcolleges dieper in op het gedachtegoed van de belangrijkste vrouwelijke filosofen uit de westerse geschiedenis vanaf de oudheid. Ze vertelt over hun leven, hun werk en over de reikwijdte van hun gedachten. Hoe verschaften zij zich toegang tot het uitgesproken mannendomein van de filosofie? Werden ze tegengewerkt of met open armen ontvangen? Bestaat er zoiets als 'vrouwelijke filosofie'?

Meer info: <https://vrijeacademie.nl/5768/uitgebreid-zoeken/collegereeks-vrouwelijke-filosofen/>

- Vanaf 12 september is in Foam Amsterdam een solotentoonstelling te zien van de Nederlandse kunstenares **Melanie Bonajo** . Ze presenteert drie experimentele videowerken in een semi-documentaire stijl. Ze gaan over culturele fenomenen die ingaan tegen de lineaire vooruitgang van het kapitalistische systeem, **Night soil 1,2 en 3** (*Fake paradise*, *Economy of love* en *Nocturnal gardening*). In *Economy of love* is haar doel het bestendigen van de kracht van het vrouwelijk lichaam. Ze toont o.a. vrouwen die in de seksindustrie werken, bijvoorbeeld een tantra 'werkster', en toont ons hierbij beelden van vrouwen die hun eigen lichaam ontdekken, die naakt en met verf beschilderd op elkaar kruipen of geblinddoekt bij kaarslicht klaarkomen. Maar het gaat over veel meer dan dat.

Meer info: <http://www.foam.org/nl/museum/programma/melanie-bonajo>

Bibliotheek-nieuws

In september zal het nieuwe seizoen beginnen van de leesgroep en van de poëziegroep.

- De bestaande poëziegroep gaat door op dezelfde voet, maar daarnaast wil Pien van Leeuwen, een trouwe deelnemer aan de leesgroep, een tweede poëziegroep beginnen. Deze zal dan op een middag gaan plaats vinden. Heb je belangstelling,

dan kun je je melden bij Pien: pienvanleeuwen@xs4all.nl of via info@vrouwenbibliotheek.nl

Meer info: <http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/08/11/poezie-in-de-vrouwenbibliotheek-2016-2017/>

Zie ook: <http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/07/29/wil-je-meedoen-in-een-nieuwe-poeziegroep-overdag>

- De leesgroep gaat het nieuwe seizoen op vrijdagmiddagen recente literatuur lezen en bespreken, o.a *Een klein leven* van Hanya Yanagihara, *Jij zegt het* van Connie Palmen en *De consequenties* van Niña Weijers. Er is daarnaast ruimte om een nieuwe groep te beginnen op donderdagavonden. Als je belangstelling hebt, laat het weten via info@vrouwenbibliotheek.nl.
Meer info: <http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/08/10/leesgroep-recente-literatuur/>

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Plotseling, alleen van Isabelle Autissier, *Spirituele verloskunde* van Ina May Gaskin, *De Joodse bruid* van Judit Neurink, *Overal vogelzang* van Evie Wyld, *Het ware verhaal van haar en mij* van Delphine de Vigan, *Cécile en Elsa, strijdbare freules* van Elisabeth Leijnse

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/08/05/de-geschiedenis-van-de-bijen-door-maja-lunde/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/08/15/karateslagminna-zoekt-oefenruimte-door-dorthe-nors/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/08/24/de-vrouwen-van-het-kalifaat-door-judit-neurink/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/08/28/duel-met-paard-door-pauline-genee/>

De leenbijdrage voor 2016 is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer *NL71 INGB 0009 2669 95* ten name van *Stichting Es Scent* ovv naam en 'leenbijdrage 2016'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Vanaf 1 juli betaal je € 15,- voor de rest van het jaar.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 29 augustus 2016